
پرسش ها و پاسخ ها
پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

اخلاق؛ رذائل اخلاق؛ آثار گناه

بسم الله الرحمن الرحیم

پرسش — **نویسنده: اشکان**

از دیدگاه علامه منصور هاشمی خراسانی فردی که شرب خمر کرده، تا چه مدت نماز و روزه‌اش مقبول نیست؟

پاسخ — **تاریخ: ۱۳۹۶/۳/۲۹**

نماز شارب الخمر تا هنگامی که مست است صحیح نیست؛ چراکه خداوند فرموده است: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ﴾[1]؛ «ای کسانی که ایمان آوردید! در حالی که مست هستید به نماز نزدیک نشوید تا بدانید که چه می‌گویید» و بنا بر روایتی مشهور تا چهل روز قبول نمی‌شود[2]؛ چراکه خمر تا چهل روز در بدن او وجود دارد[3]، در حالی که «لا تُقْبَلُ صَلاتُهُ ما دامَ فِي عُرُوقِهِ مِنْها شَيْءٌ»[4]؛ «نماز او تا هنگامی که چیزی از آن در رگ‌هایش وجود دارد قبول نمی‌شود»؛ با توجّه به اینکه وجود آن مانع از نزدیک شدن فرشتگان رحمت به اوست، بلکه بنا بر گفتاری از منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی، اعمال او تا هنگامی که توبه نکرده است قابل قبول نیست، اگرچه بیش از چهل روز بر او بگذرد؛ چراکه خداوند فرموده است: ﴿إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾[5]؛ «خداوند تنها از پرهیزکاران قبول می‌کند»؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

---

۱ . النّساء/ ۴۳

۲ . بنگرید به: الأصول الستة عشر لعدة من المحدثين، ص۵۶؛ مصنف عبد الرزاق، ج۹، ص۲۳۵؛ مصنف ابن أبي شيبة، ج۵، ص۵۱۲؛ مسند أحمد، ج۲، ص۱۷۶؛ مسند الدارمي، ج۲، ص۱۱۱؛ سنن ابن ماجه، ج۲، ص۱۱۲۰؛ المحاسن للبرقي، ج۱، ص۱۲۵؛ سنن أبي داود، ج۲، ص۱۸۴؛ سنن الترمذي، ج۳، ص۱۹۲؛ سنن النسائي، ج۸، ص۳۱۴؛ الكافي للكليني، ج۶، ص۴۰۰؛ من لا يحضره الفقيه لابن بابويه، ج۳، ص۵۷۰؛ السنن الكبرى للبيهقي، ج۸، ص۲۸۸؛ تهذيب الأحكام للطوسي، ج۹، ص۱۰۶.

۳ . المحاسن للبرقي، ج۲، ص۳۲۹؛ الكافي للكليني، ج۶، ص۴۰۲؛ تهذيب الأحكام للطوسي، ج۹، ص۱۰۸

۴ . ثواب الأعمال وعقاب الأعمال لابن بابويه، ص۲۴۳

۵ . المائدة/ ۲۷

«سَمِعْتُ الْمَنْصُورَ يَقُولُ: مَنِ ارْتَكَبَ كَبِيرَةً لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ عَمَلَهُ حَتَّى يَتُوبَ أَوْ يُقْتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ»[1]؛ «شنیدم منصور می‌فرماید: هر کس مرتکب کبیره‌ای شود خداوند عمل او را قبول نمی‌کند، تا آن گاه که توبه کند یا در راه خداوند کشته شود».

هر چند این می‌تواند به معنای آن باشد که اعمال او هرگاه پیش از چهل روز توبه کند نیز قبول می‌شود؛ خصوصاً با توجّه به اینکه توبه هر اندازه به گناه نزدیک‌تر باشد، قابل قبول‌تر است؛ چنانکه خداوند فرموده است: ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾[2]؛ «(قبول) توبه بر خداوند تنها برای کسانی است که بدی را از روی جهالت مرتکب می‌شوند و سپس به زودی توبه می‌کنند، پس آنان خداوند توبه‌ی‌شان را قبول می‌کند و خداوند دانایی حکیم است». بنابراین، کسی که مرتکب یکی از کبائر مانند شرب خمر می‌شود، نباید توبه را به تأخیر بیندازد یا در نماز و سایر اعمال صالح کوتاهی کند، بلکه باید بلا فاصله پس از هوشیاری توبه کند و بر نماز و سایر اعمال صالح بیفزاید تا شاید مورد آمرزش خداوند قرار گیرد؛ چراکه خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.

۱. گفتار ۲۲۹، فقره‌ی ۱
۲. النّساء/ ۱۷